

Kontiolahden kunnan eläkeläisneuvoston toimintasääntö

Kuntalain (410/2015) 27.1 §:n mukaan ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava vanhusneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä.

Kuntalain 27.2 §:n nojalla vanhusneuvostolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Kontiolahden kunnan vanhusneuvostosta käytetään nimeä eläkeläisneuvosto (KH 18.12.2017 § 335).

Kontiolahden kunnan hallintosäännön (1.8.2025) 10 §:n mukaan kunnassa on eläkeläisneuvosto (kuntalain tarkoittama vanhusneuvosto) jonka kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kunnanhallitus.

Kunnanhallitus asettaa vaikuttamistoimielimet valtuustokausittain. Kunnanhallitus hyväksyy vaikuttamistoimielimen toimintasäännön, joissa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, erottaminen kesken toimikauden, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö hyvinvointialueen vastaavan vaikuttamistoimielimen kanssa. Kunnanhallitus nimeää edustajat hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimiin.

1. Eläkeläisneuvoston valinta, kokoonpano ja toimikausi

Kontiolahden eläkeläisneuvoston valinnassa noudatetaan avointa jäsenesitysmenettelyä. Esityksen Kontiolahden eläkeläisneuvoston jäseneksi voivat tehdä kontiolahtelaiset eläkeläisjärjestöt. Jäsenesityspyyntöjen pyytämisestä järjestöiltä päättää kunnanhallitus. Jäsenesityspyyntöjä voidaan täydentää, mikäli vaikuttamistoimielimeen ei saada ensimmäisellä kerralla riittävästi jäsenesityksiä.

Kunnanhallitus valitsee kontiolahtelaisten eläkeläisjärjestöjen esityksestä eläkeläisneuvostoon toimikaudekseen 7–10 jäsentä ja tarvittaessa kullekin henkilökohtaisen varajäsenen.

Eläkeläisneuvoston toimikausi on kaksi vuotta. Eläkeläisneuvoston toimikauden vaihtuminen noudattaa valtuustokausien vaihtumisen rytmiä. Kontiolahden kunnan eläkeläisneuvosto sijoittuu kunnanhallituksen alaisuuteen.

2. Eläkeläisneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja

Eläkeläisneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Puheenjohtajisto kutsuu eläkeläisneuvoston koolle, vastaa kokousasioiden valmistelusta, esittelystä ja toiminnan organisoimisesta yhdessä eläkeläisneuvostoon osoitettavan sihteerin kanssa.

Kokousta johtaa ensisijaisesti puheenjohtaja, tai tämän ollessa estynyt varapuheenjohtaja. Puheenjohtajisto vastaa eläkeläisneuvoston edustamisesta, jollei kokous toisin päättä.

Puheenjohtajisto voi sopia keskenään tehtävien tarkemmasta jaosta.

3. Eläkeläisneuvoston sihteeri ja sihteerin tehtävät

Kunnan hallinto osoittaa eläkeläisneuvostolle teknisen sihteerin. Sihteeri vastaa eläkeläisneuvoston kokousten asiakirjoista ja muista kokousteknisistä tehtävistä.

4. Eläkeläisneuvoston tehtävät

Eläkeläisneuvoston tehtävänä on:

1. seurata ikääntyneen väestön elinolojen kehitystä kunnassa,
2. vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta,
3. edistää ikääntyneen väestön yhdenvertaista osallistumista yhteiskunnan eri toimintoihin,
4. tehdä yhteistyötä kunnan toimialojen ja muiden organisaatioiden (esim. Pohjois-Karjalan hyvinvointialue, järjestöt, seurakunnat jne.) kanssa ikäihmisten elinolojen parantamiseksi.
5. seurata ikääntyneen väestön elinoloihin vaikuttavaa alueellista, kansallista ja kansainvälistä yhteiskunnallista päätöksentekoa,
6. esittää kunnanhallituksen nimettäväksi Kontiolahden kunnan edustajat Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vanhusneuvostoon, ja ylläpitää yhteistyötä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vanhusneuvoston ja Pohjois-Karjalan muiden kuntien vanhusneuvostojen kanssa,
7. järjestää itse ja muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä toimintaansa liittyviä koulutus-, tiedotus-, osallisuus- ja kuulemistilaisuuksia,
8. huolehtia käsittelemiensä asioiden tiedottamisesta, ja
9. laatia toimintasuunnitelma ja toimintakertomus vuosittain kunnanhallituksen hyväksyttäväksi.

5. Kokous- ja toimintakäytännöt

Eläkeläisneuvosto kokoontuu 4–6 kertaa vuoden aikana. Eläkeläisneuvoston kokouskutsu lähetetään sähköpostilla, viisi päivää ennen kokouksen ajankohtaa. Kokoukset järjestetään läsnä olevina kokouksina. Kokous on päätösvaltainen, kun vähintään puolet sen jäsenistä on todennetusti läsnä. Puhe- ja läsnäolo-oikeus on varsinaisilla jäsenillä ja heidän estyessä varajäsenillä, sekä muilla, joille kokous myöntää puhe- ja läsnäolo-oikeuden. Varsinaisen jäsenen tulee ilmoittaa poissaolostaan varajäsenelle. Eläkeläisneuvoston kokouksiin voi osallistua eri alojen asiantuntijoita.

Kokouksista pidetään muistiota, jonka tarkastaa kokouksen puheenjohtaja ja se julkaistaan Dynasty tietopalvelussa kokouksen jälkeen.

Äänestystilanteissa kokouksessa noudatetaan seuraavia käytänteitä:

- Kokouksissa äänivaltaisia ovat varsinaiset jäsenet ja varsinaisen jäsenen ollessa estynyt hänen varajäsenensä.
- Jos kokouksessa tehdään puheenjohtajiston tekemän pohjaehdotuksen vastainen kannatettu muutosehdotus, toimitetaan äänestys kokouksen päättämällä tavalla.
- Henkilövaalit toimitetaan ensisijaisesti suljetulla lippuäänestyksellä. Etä- tai hybridikokouksessa tulee turvata äänestysalaisuuden säilyminen.

- Ehdolla olevilla henkilöillä on myös äänioikeus. Äänten mennessä tasan, suoritetaan uusi äänestys kahden eniten ääniä saaneen henkilön välillä tai valinta ratkaistaan arvalla.

Kunnan eri osastot tiedottavat eläkeläisneuvostoa hyvissä ajoin ajankohtaisista hankkeista joko asiantuntijalausuntojen tai -vierailujen avulla. Eläkeläisneuvostolla on oikeus tarvittaessa kuulla osastojen asiantuntijoiden lisäksi myös kolmannen sektorin edustajia tai muita ulkopuolisia asiantuntijoita. Eläkeläisneuvosto voi kokouksessaan asettaa pientyöryhmän käsiteltävien asioidensa valmistelua varten. Pientyöryhmän työskentelystä tulee laatia muistio.

6. Eläkeläisneuvoston toimintaedellytysten turvaaminen

Kunta huolehtii eläkeläisneuvoston toimintaedellytysten toteutumisesta mm. järjestämällä asianmukaiset kokoustilat ja varaamalla riittävät määrärahat toimintaan liittyviin kustannuksiin.

Eläkeläisneuvostoon sovelletaan hallintosäännön 20 luvun määräyksiä kunnan luottamustehtävistä maksettavista palkkioista ja kustannusten korvaamisista ja ne määräytyvät talousarviossa neuvostoja koskevan kohdan mukaisesti.

7. Erottaminen kesken toimikauden

Kunnanhallitus voi erottaa Kontiolahden kunnan eläkeläisneuvoston kesken toimikauden, mikäli vaikuttamistoimielin ei ole enää toimintakykyinen tehtävässään, johon se on asetettu.

8. Voimaantulo

Tämä toimintasääntö tulee voimaan 1.9.2025